

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

02 лютого 2021 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, доброго дня! Колеги, доброго дня! Ми є в достатній кількості, в нас є кворум. Ми можемо починати засідання комітету. Вам наданий проект порядку денного, колеги.

Я пропонуватиму наступним чином сьогодні організувати нашу роботу: розглянути питання плану роботи комітету, законопроект 3602, який ми обговорювали на минулому засіданні; потім пройти кілька законопроектів в порядку антикорупційної експертизи, це ті законопроекти, які будемо розглядати, які, точніше, заплановані для розгляду на цьому пленарному тижні; і потім почати розглядати проект Закону про засади державної антикорупційної політики. В нас ще може бути пункт "Різне", колеги, якщо є в цьому потреба. Є потреба в пункті "Різне", колеги? Гарзд, тоді з урахуванням пункту "Різного" такий проект порядку денного.

Чи будуть, колеги, ще якісь пропозиції? Тоді прошу порядок денний затвердити за основу і в цілому в цій редакції, яку щойно обговорили, з урахуванням пункту "Різне" і зміни порядку розгляду питань. Да, колеги? Прошу тоді визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Перше питання. Проект плану роботи комітету на лютий - липень 2021 року, фактично на цю сесію. Ви бачите тут законопроекти. Крім цього, в нас є кілька комітетських заходів, а саме заходи по розгляду практики і удосконалення законодавства щодо конфлікту інтересів.

І, колеги, давайте визначимося щодо виїзних засідань, чи ми плануємо собі якісь виїзні засідання. Рік тому планували, але, на жаль, епідеміологічна ситуація в наші плани внесла корективи. Треба вказати які.

(Загальна дискусія)

Так, колеги, Харків і Одеса в нас зараз заплановані. Чи будуть якісь додаткові пропозиції?

_____. Я готую вже для колег на Рівненщину.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, колеги, є пропозиція додати Рівненщину, і є також тоді пропозиція додати Луганську і Донецьку області. Ми давно обіцяли колегам із комітету щодо євроінтеграції, перепрошую, щодо реінтеграції тимчасово окупованих територій, що ми організуємо таке виїзне засідання нашого комітету. *(Шум у залі)* Ні, це до кінця сесії, тобто до липня. *(Шум у залі)* Можемо включити. Колеги, я "за" включити. Єдине, що ми змушені завжди робити похибку на епідеміологічну ситуацію. *(Шум у залі)* Я тільки "за".

Гаразд, колеги, озвучені пропозиції щодо виїзних засідань, по суті, плани роботи, будуть ще якісь питання чи пропозиції?

Тоді є пропозиція затвердити документ з урахуванням озвучених пропозиції щодо виїзних засідань. Да, колеги? Тоді прошу по цьому визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступне питання в нас на розгляді, колеги, законопроект 3602 – внесення змін до Закону "Про запобігання корупції" щодо усунення невизначеності обов'язків членів органів адвокатського самоврядування щодо заповнення та подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави і місцевого самоврядування. Ви бачите, колеги, проект рішення наш щодо цього питання. Ми обговорювали на минулому засіданні, як це може виглядати.

Отже, колеги, я прошу уважно всіх почути. Проект рішення наступний: рекомендувати Верховній Раді України включити законопроект до порядку денного п'ятої сесії, прийняти його за основу та в цілому з урахуванням наступної пропозиції.

Перша, ви бачите, є пропозиція щодо зміни назви.

І друга пропозиція – викласти пункт "в" пункту 2 частини першої статті 3 закону в наступній редакції. Є потреба мені зачитати редакцію, колеги? Ви всі бачите її перед очима.

І змінити також частково редакцію частини першої статті 6... перепрошую, абзацу першого частини шостої статті 45 закону щодо того, на кого не поширюється дія розділу закону.

Фактично, колеги, цими змінами ми фіксуємо наступне: що члени, так собі дозволю сказати, внутрішніх кваліфікаційних, атестаційних, конкурсних комісій недержавних організацій професійного самоврядування в першу чергу адвокатів, але також нотаріату, наприклад, виконавців і так далі, не є суб'єктами, на яких поширюється дія закону. Відповідно вони не мають подавати декларації, за виключенням одного випадку, коли вони є членами конкурсних комісій при державних органах, наприклад, кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або що, в таких випадках ці особи, незважаючи на статус членів органів адвокатського самоврядування, мають подавати декларацію так само, як і всі інші члени відповідних конкурсних комісій при державних органах, органах місцевого самоврядування.

Присутній представник авторського колективу, наш колега Олександр Дануца. Ми з ним попередньо проговорювали цю редакцію. Олександр, якщо я правильно зрозуміла, зауважень немає, редакція компромісна влаштовує?

ДАНУЦА О.А. Спасибі за конструктив. І, справді, ми проговорювали з пані Анастасією цю редакцію. І я її так само встиг проговорити з адвокатською спільнотою. Якщо буде в такій редакції прийнято рішення комітету і потім, якщо була б ваша ласка, підтримати як фахівців у першу чергу з антикорупційного комітету в залі, то це приймається. І я вважаю, що це правильне, виважене, компромісне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть питання чи пропозиції щодо запропонованого рішення?

Пані Антоніно, прошу.

СЛАВИЦЬКА А.К. А як щодо того, щоб до пункту "в" статті 3 додати слово ще "кваліфікаційних", "конкурсних, кваліфікаційних чи дисциплінарних комісій"?

ГОЛОВУЮЧА. У нас зараз "конкурсні, дисциплінарні".

СЛАВИЦЬКА А.К. Додати ще "кваліфікаційні".

ГОЛОВУЮЧА. Кваліфікаційні. Я думаю, що це є сенс зробити.

СЛАВИЦЬКА А.К. Я пропоную додати ще слово "кваліфікаційні". І з урахуванням цього можна підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Да, колеги, з урахуванням пропозиції Антоніни я підтримую, справді слушно. Ще якісь пропозиції є, колеги?

Тоді пропозиція визначатися по цьому рішенню, а саме законопроект 3602 рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного, прийняти за основу і в цілому з урахуванням пропозиції комітету. Да, колеги? Пропозиція сформульована, в рішенні була озвучена з урахуванням пропозиції Антоніни щодо додавання слова "кваліфікаційний" в підпункт "в" пункту 2 частини першої статті 3.

Хто підтримує таке рішення, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже. Дякую, колеги. Ми маємо рішення. Пане Олександр, дякую.

Колеги, тепер, як і погодили попередньо, пропозиція розглянути кілька законопроектів в порядку антикорупційної експертизи і потім перейти до антикорупційної стратегії.

Перший законопроект у нас на розгляді в порядку антикорупційної експертизи. Реєстраційний номер 3731: внесення змін до Закону про Національну гвардію щодо ідентифікації військовослужбовців Національної гвардії. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства і не містить корупційних ризиків. Чи будуть тут, колеги, питання, пропозиції чи зауваження?

Тоді прошу по цьому... Немає? Прошу по цьому проекту рішення визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект, реєстраційний номер 4336, внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу для реалізації положень Закону України "Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї". Проект висновку за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Прошу по цьому... Я бачу, немає зауважень, колеги? Прошу тоді по цьому... *(Шум у залі)*

4336, це законопроект, який у нас в порядку денному: внесення змін до Кодексу про адмінправопорушення і Кримінального кодексу щодо реалізації Закону "Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї". Проект висновку за результатами антикорупційної експертизи позитивний, колеги.

Пане Ярославе.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я теж не бачу порушень, власне, антикорупційного законодавства. Але є певні неточності. Зміни в Кримінальний кодекс не

зовсім співвідносяться з головним проектом закону. Тобто невідповідність 4335 і 4336.

Наприклад, в частині один статті 263 Кримінального кодексу передбачено зміни понять відповідно до головного проекту. Проте такі зміни в ідентичних термінах в інших статтях не передбачені. Тобто тут може бути просто певна колізія, неузгоджена термінологія.

В частині четвертій статті 263 Кримінального кодексу передбачено відповідальність за порушення порядку носіння зброї. Але це не передбачено, власне, законодавством.

Тобто зауваження, просто узгодити, власне, даний законопроект з діючими положеннями Кримінального кодексу і з нормами, власне, головного законопроекту. Бо воно там як би є проблеми юридичної суто техніки. Але це, як показує особливо в Кримінальному кодексі, воно може покликати за собою дальші події. Так, це суто як зауваження. Потреба узгодити термінологію і відповідність між головним законом 4335, законом 4336 і Кримінальним кодексом.

Моменти неузгодженості я можу секретаріату надати, я їх зачитав. Це як зауваження.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, тоді є зауваження. Чи є згода додати ці зауваження, про які щойно Ярослав сказав. Да? Да.

Тоді, колеги, пропозиція законопроект 4336 визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням тих зауважень, які під стенограму були озвучені паном Ярославом. Да, колеги? Прошу по цьому визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект в нас на розгляді, колеги, реєстраційний номер 3711-д. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Разом із тим, колеги, цей законопроект значно розширює повноваження Вищої ради правосуддя, зокрема в частині визначення кількості суддів в апеляційній палаті вищого спеціалізованого суду, зокрема в частині призначення на посади членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, в частині, що важливо, затвердження положення про проведення конкурсу на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Все це має робити Вища рада правосуддя.

Мені принаймні так виглядає, що запропонований підхід не геть відповідає рекомендаціям Венеційської комісії щодо законопроекту 3711. Згаданими рекомендаціями якраз було акцентовано нашу увагу на недоцільності розширення повноважень Вищої ради правосуддя без фактично реформи Вищої ради правосуддя.

Які по цьому законопроекту будуть думки чи коментарі? 3711-д.

ЮРЧИШИН Я.Р. Насправді повний перелік розширення повноважень ВРП, які не є їй надані ні законодавством, ні Конституцією, це не те що суперечить Венеційській комісії, це фактично створює можливість узурпації в судовій гілці влади всіх функцій добору і дисциплінування. Тому це, ну, суттєве, серйозне розширення повноважень, відповідно це може цілком розглядатися як великий корупційний ризик. Власне, чому був запроваджений поділ дисциплінарної і відбіркової процедури між ВККС і ВРП – для того, щоби не було дискрецію в руках однієї структури, призначати чи відставляти суддів. Даним чином пропозиції справді, ну, скажімо, наділяють ВРП неприбутими їй функціями, і це може бути суттєвим корупційним ризиком.

БУРМІЧ А.П. Я не бачу тут корупційних ризиків. Якщо в двох словах, то ми прибираємо, законопроект пропонує звузити участь міжнародних іноземних організацій і експертів в формуванні, а навпаки суб'єктами формування конкурсних комісій з питань доброчесності є Рада суддів

України, Рада прокурорів України, Рада адвокатів України, Національна академія правових наук України в особі президії. Що ж тут поганого?

Ми самі українські організації формуємо цю конкурсну комісію. Не роздаємо свій суверенітет іноземцям і невідомо яким експертним організаціям і невідомо яким експертам, які будуть відстоювати свої інтереси, а не наші. Я вважаю, це слушно, що ми повертаємося до того, щоб формувати комісії з самими нами українськими організаціями, українськими установами, це є суверенітет, а не роздача його. Я не бачу в цьому ніяких корупційних ризиків, вважаю, що це слушні пропозиції, треба приймати.

_____ . Так, я хотіла сказати, що, ну, Венеційська комісія дійсно дала рекомендації, зауваження ви можете зазначити, що, на погляд комітету, не в повній мірі відповідає, але невідповідність рекомендацій Венеційської комісії це не є суперечність антикорупційному законодавству. Це перший момент.

А другий, серед переліку повноважень Вищої ради правосуддя, визначених Конституцією, зазначено, що Вища рада правосуддя здійснює і інші повноваження, визначені законом. Що означає, що якщо нарівні закону Вища рада правосуддя матиме інші повноваження окрім тих, що визначені в Конституції, це не суперечитиме Основному Закону.

Тому в якості зауваження це можна написати. Ми розуміємо певний підтекст, але говорити, що це суперечить антикорупційному законодавству, це неправильно.

БУРМІЧ А.П. Перебільшення.

_____ . У мене тут є зауваження стосовно словосполучення, яке найбільше відповідає критерію доброчесності. Воно є оціночним і незрозуміло, як буде визначатися, хто більш доброчесний, хто менш. Також є визначення переліку кандидатів, які найбільше відповідають критерію

доброчесності, моралі, чесності і непідкупності. Теж незрозуміло, як конкурсна комісія визначає непідкупність. Критерії моралі також є суб'єктивним.

Також є пропозиція проектом підхід про те, що методологія оцінювання доброчесності кандидатів розробляється конкурсною Комісією з питань доброчесності та затверджується Вищою радою правосуддя. Іншими словами, сама комісія розробляє правила, по яким мають діяти, а не закон. Є пропозиція щодо зауважень це зробити.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, які ще будуть думки?

У вас не викликає питання, в чому сенс створення двох органів у процедурі добору суддів ВРП і ВККС, якщо правила формування ВККС фактично затверджує ВРП? Тоді або йдеться про те, що ВККС певною мірою підконтрольна ВРП і фактично ВРП перебирає на себе ці функції, або незрозуміло, навіщо ВККС.

Тобто в мене є дилема щодо цього законопроекту. Якщо ми говоримо, що нам потрібна ВККС, то, очевидно, це мав би бути незалежний орган у системі добору, тоді над ним логічно виглядає ВРП як наступна ланка в системі добру і призначення Президентом. Якщо ж першу ланку формує друга ланка, то в мене тоді велике питання до логічності системи.

_____ . Ви зараз кажете зауваження, яке стосується суті законопроекту і самої концепції, і це відноситься до предмету відання Комітету з питань правової політики. Якщо це комітетська редакція і вони, обговорюючи цю концепцію, прийшли до такого висновку, то говорити про те, що це суперечить антикорупційному законодавству, це, чесно кажучи, також ви любите казати...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, я говорю про те, що у нас відбувається фактично акумуляція великої кількості повноважень у Вищій раді правосуддя, яка

стає, на жаль, центром корупційних і вже з ним скандалів приблизно раз на два місяці.

_____. Верховна Рада також є центром корупційних скандалів, але, тим не менше, ми ухвалюємо закони. То це оціночні судження.

ГОЛОВУЮЧА. Вікторія.

СЮМАР В.П. Чи викликає це запитання? От не викликає запитань, тому що, дійсно, є бажання, очевидно, взяти контроль над судовою гілкою влади. І це є як би спосіб. Чи це зараз викликає питання? Ми бачимо багато таких законопроектів насправді, на превеликий жаль. Є така спроба. Я тут погоджуюсь з Ярославом, що ризики тут очевидні.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто ваша пропозиція корупційні ризики?

Так, пане Володимире, будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Мені дуже близька та теза, яку сформулював Олексій Красов. Я просто її трішки хочу переформулювати в іншому виді.

Оцінювання та розгляд документів, поданих кандидатом на посаду члена ВККС, здійснюється в порядку, встановленому самою Конкурсною комісією з питань доброчесності, що, звісно, порушує принцип правової визначеності. Саме це, я вважаю, що ми могли це покласти або у вигляді зауважень до цього законопроекту в рішення нашого комітету, або взяти на себе відповідальність і сказати, що це є корупціогенний фактор.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз. Ще раз, що саме є корупціогенний фактор, ви пропонуєте?

КАБАЧЕНКО В.В. Цілий абзац. Оцінювання та розгляд документів, поданих кандидатом на посаду члена ВККС здійснюється в порядку, яке встановлене самою конкурсною Комісією з питань доброчесності, що порушує принцип правової визначеності.

Відсутня об'єктивність в питанні.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, я думаю, як це правильно сформулювати, колеги. Я просто дивлюся, що в нас...

БУРМІЧ А.П. Дві пропозиції є. Одна пропозиція, що є корупційні ризики. Друга пропозиція, що корупційних ризиків немає, але є зауваження.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги, я поставлю на голосування пропозицію, напевно, змушена в порядку хронологічному так, як надходили пропозиції. Спочатку щодо відсутності в законопроекті корупційних ризиків і зауважень.

Прошу тоді, колеги, по... Ще раз, колеги, перша пропозиція, яку я озвучила і коментувала Антоніна, проект висновку визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства, із зауваженнями щодо надмірної концентрації повноважень у Вищій раді правосуддя і з тим зауваженням, яке Олексій Красов пропонував. Прошу тоді, колеги, по цьому...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. А друге буде корупційні ризики, да.

Прошу тоді, колеги, по цьому визначатися. Хто – за? Проти, колеги? Утримався? Маємо тоді таке рішення, колеги.

Наступний законопроект у нас на розгляді, колеги, реєстраційний номер 4355: внесення змін до Закону України "Про Єдиний державний

демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус".

Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Чи будуть тут, колеги, питання чи зауваження?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Номер 4355.

Колеги? Тоді є пропозиція визначатися по тому проекту рішення, який маємо: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект – реєстраційний номер 3908-1, внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Без зауважень. Чи будуть тут питання, колеги, зауваження?

Тоді прошу по цьому проекту висновку визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект реєстраційний номер 4079: внесення змін до Закону України "Про географічні назви" щодо вдосконалення діяльності, пов'язаної із встановленням, унормуванням, обліком, реєстрацією, використанням та збереженням географічних назв.

Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Будуть, колеги, коментарі, зауваження? Тоді є пропозиція по цьому...
Прощу.

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. Я маю на увазі, ми не визначалися по ньому в залі. Колеги, по цьому проекту висновку немає зауважень, правильно? Прошу тоді визначатися.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект реєстраційний номер 3793: внесення змін до Закону України "Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту" щодо функціонування Експертно-кредитного агентства. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Чи будуть, колеги, щодо цього законопроекту питання чи зауваження? Тоді пропозиція визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства, колеги.

Разом з тим, колеги, я би звернула увагу на наступне. Законопроект передбачає можливість передачі окремих функцій Експортного-кредитного агентства або бізнес-процесів спеціалізованим компаніям на договірних умовах. Мені здається, було би доцільно запропонувати головному комітету до другого читання більш детально, перепрошую, регламентувати в законі на яких підставах здійснюється така передача, в якому порядку для того, щоб ми чітко були впевнені, що бюджетні кошти використовуються належним чином. Да, колеги?

Анатолій Петрович, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Цей закон несе в собі, як ви вже озвучили, збільшення витрат бюджету і не має економічно-фінансового обґрунтування до нього. За

рахунок чого і скільки це все буде коштувати, на жаль. Може, хай підготують це все?

ГОЛОВУЮЧА. Ми можемо звернути увагу на відсутність фінансово-економічного обґрунтування, ми завжди це робимо.

БУРМІЧ А.П. Давайте.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді озвучені такі зауваження, я так розумію, не викликають питань. Тоді пропозиція 3793 визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням озвучених зауважень. Та, колеги?

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект у нас на розгляді – законопроект, реєстраційний номер 4167, проект Закону України про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення. Проект висновку – за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Разом із тим, колеги, є висновок Національного агентства з питань запобігання корупції. На думку НАЗК в законопроекті наявні корупціогенні фактори, а саме наділення дозвільного органу дискреційними повноваженнями щодо визначення умов інтегрованого дозволу та переліку органів виконавчої влади, з якими необхідно погодити заяву на отримання такого інтегрованого дозволу, неврегульованість механізму видачі висновку про доцільність-недоцільність інтегрованого дозволу, відсутність фактично чітких підстав, критеріїв для прийняття дозвільним органом рішення про відмову у наданні відступу і відсутність вичерпного переліку інформації, який має подати оператор установки дозвільному органу для цілей перегляду та оновлення умов інтегрованого дозволу. Такий є висновок НАЗК, колеги.

Як на мене, це серйозні, насправді серйозні корупціогенні фактори, наявність таких норм фактично суперечить вимогам Закону про регуляторну політику. Мені здається, ціла низка актів законодавства прямо передбачає, що на рівні закону мають бути визначені і підстави, і переліки документів для отримання дозволів, і так далі. Тому досить проблемною виглядає ситуація з цим законопроектом.

Чи будуть, колеги... Анатолій Петрович, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. У мене теж зауваження. Я вбачаю, тут теж є ризики, корупційні вони чи ні, може, і корупційні, тому що, наприклад, не визначено чітко, що це таке – промислове забруднення, не надано, і хто буде визначати його? Потім повноваження, що будуть здійснювати громадський контроль. Що за громадський контроль? Хто це буде такий? Всі активісти будуть там приймати участь чи якісь... Ну, який громадський контроль може бути? Це теж необхідно визначити. Я вважаю, що, да, може, він і може якось там апелювати чи писати заяви, але контроль саме, що розумію, це якщо ми законом приймаємо, то повинно визначати, який громадський контроль, його повноважень, наскільки він буде туди залазити, заміряти і реакція на це все. Це все можна толкувати потім як завгодно, може... я вважаю, що це є корупційні ризики що одне, що друге.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Романе.

ІВАНІСОВ Р.В. Шановні колеги, хочу стосовно законопроекту 4167, безумовно, підтримати НАЗК і свого колегу Анатолія Петровича, бо я зробив теж висновки і виписки з цього законопроекту, їх більше тут 8 пунктів, які дійсно створюють корупційні ризики і він не відповідає антикорупційному законодавству. Тому є пропозиція визначати його таким, що він містить корупційні ризики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть ще щодо законопроекту коментарі?

Колеги, тоді пропозиція законопроект 4167 визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства з тих підстав, які вказані в рішенні НАЗК. Я, з вашого дозволу, не буду ще раз зачитувати.

Пане Анатолію, ми можемо додати... Анатолій Петрович, ми можемо додати в рамках зауваження, що необхідно уточнити порядок або механізм здійснення громадського контролю, да.

Да, будь ласка, пане Олексію.

_____. Можна теж додати? Надання дозвільному органу повноважень самостійно визначати строки подання результатів моніторингу є дискреційним повноваженням, і воно дає породити подвійні стандарти для його застосування. Теж, якщо можна, до зауважень – строки щодо...

ГОЛОВУЮЧА. Погоджуюся.

Є згода, колеги, на такий варіант висновку?

Тоді ще раз пропозиція законопроект 4167 визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект реєстраційний номер 4361: про внесення змін до Закону України "Про державну службу" щодо розширення кола осіб, які можуть претендувати на вступ на державну службу. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Разом із тим, колеги, тут ідеться про розширення вимог до претендента на держслужбу посади категорії "А". Мені здається, збільшення загального строку роботи, додати необхідність мати досвід зайняття адвокатською, нотаріальною діяльністю, діяльністю арбітруючих, арбітражних, перепрошую, керуючих не менше як 3 роки фактично як альтернативний до

досвіду роботи на посадах державної служби категорії "А" чи "Б", не нижче керівників. З моєї принаймні скромної точки зору дещо дискусійним є питання, чи наявність досвіду адвокатської, нотаріальної діяльності може бути прирівняний до досвіду роботи на посадах не нижче керівників структурних підрозділів. Але це питання, звичайно, більше головного комітету.

Що скажете, колеги, можемо додати це як зауваження звернути головному комітету увагу на доцільність цієї норми?

СЮМАР В.П. Думаю, що тут нам варто продублювати ГНЕУ, яке говорить про те, що це сумнівна позиція з точки зору Конституції і рівного доступу всіх громадян, тому що йде фактично дискримінація за принципом, що ти там не нотаріус чи не адвокат, наскільки я розумію. Чому саме ці професії мають прирівнюватися до тих, що претендують на урівняловку з керівниками структурних підрозділів? Тобто де тут логіка? Очевидно, що є ознаки порушення конституційної норми щодо рівності.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я правильно розумію, ми додаємо це в якості зауваження і просимо головний комітет звернути увагу на доцільність такої норми. Так виглядає, що комітету вона видається не дуже доцільною.

ЯНЧЕНКО Г.І. Можна запитати, а в чому, власне, корупційний ризик цієї норми, тому що...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ми говоримо про зауваження, Галина. Про корупційні ризики...

ЯНЧЕНКО Г.І. Да, о'кей, зауваження, ми як антикорупційний комітет даємо зауваження, які, на нашу точку зору, можуть, ну, викликати якісь сумнівні корупційно...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, Галино. Ми даємо півтора року в цьому комітеті висновок корупційні ризики тоді, коли ми можемо чітко сказати в чому є корупційний ризик, в чому є невідповідність антикорупційному законодавству, в якості зауважень ми в тому числі, зокрема, маємо практику формулювати речі, доцільність яких викликає в комітеті питання.

ЯНЧЕНКО Г.І. Які не пов'язані з антикорупційною політикою і антикорупційним законодавством. Ну, сумнівна історія, але о'кей.

СЮМАР В.П. *(Не чути)*

ЮРЧИШИН Я.Р. Та порушення рівності, якщо, умовно кажучи, воно має бути аргументовано. В даному випадку ми звертаємо у профільному комітеті, що виділяти лише дві процесії і надавати їм пріоритет при взятті на державну службу це є не зовсім коректно. І в даному випадку, так, це може створювати потенційно корупційні ризики, коли дві людини, одна...

ГОЛОВУЮЧА. Ярославе, я перепрошую, ми говоримо про зауваження зараз.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я зараз кажу, що потенційно, так, це зауваження, чому ми звертаємо. Тому що, умовно кажучи, для комісії, коли приходять дві людини, одна має там нотаріальний досвід, інша пропрацювала в державній службі, пріоритет надаватися буде... або не пропрацювала, пріоритет буде надаватися людині з нотаріальним досвідом. На якій підставі? Чому, власне, ці дві професії виділяються? Тому я цілком підтримую про зауваження.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд.

Колеги, тоді пропозиція законопроект 4361 визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із щойно озвученим і обговореним зауваженням. Прошу, колеги, визначитися.

Хто за такий проект висновку? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект реєстраційний номер 4147: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства і не містить корупціогенних факторів.

Чи будуть, колеги, по цьому законопроекту питання? 4147. Анатолій Петрович, питання? Прошу.

БУРМІЧ А.П. Хочу довести. Можна? Це або зауваження, або, може, це і корупційний ризик в тому, що змінами до Закону "Про зайнятість населення" безробітні позбавляються свого права підтвердити результати неформального професійного навчання за робочими професіями за направленням територіальних органів – це центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів. Хоча відповідно до статті 22 Конституції України про прийняття таких законів або внесення змін до чинних законів не допускається зауваження змісту або обсяги існуючих прав і свобод.

ГОЛОВУЮЧА. Ми можемо, звичайно, звернути увагу головного комітету на доцільність такої норми. Але, з усією повагою, я тут навколо корупційних просто ні ризиків, ні факторів, ні наближеності до факторів не бачу. Ви просто, по суті, висловлюєте сумнів в доцільності такої норми.

Анатолій Петрович, ви наполягаєте на цьому зауваженні?

БУРМІЧ А.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, з усією повагою, це питання головного комітету.

БУРМІЧ А.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, якщо не наполягаєте, я би тоді... Якщо не наполягаєте, дякую дуже.

Тоді пропозиція законопроект 4147 визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Прошу визначитися, колеги.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект реєстраційний номер 4184: внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих не резидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Чи будуть, колеги, по цьому законопроекту питання чи зауваження? Немає?

Тоді, колеги, прошу визначитися по тому проекту висновку, який маємо.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Пане Володимире, може, ви нам розкажете, чому ви утримуєтеся по всім законопроектам?

КАБАЧЕНКО В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, ми просто завжди заслуховуємо аргументації.

КАБАЧЕНКО В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ми просто по ньому вже щойно визначилися, але о'кей.

КАБАЧЕНКО В.В. Проект є, підкреслюю, абсолютно корупційним.

У проекті шляхом внесення змін до Податкового кодексу України пропонується:

Перше. Виключити положення, згідно з яким при виплаті доходу нерезиденту за виробництво та/або розповсюдження реклами резидент, який виплачує такий дохід, має сплатити податок за ставку 20 відсотків за власний рахунок.

Друге. Визначити порядок оподаткування ПДВ операцій з постачання електронних послуг нерезидентам і фізичним особам на митній території України. Зокрема, з цією метою визначається поняття "електронні послуги" та уточнюється місце їх постачання, встановлюються особливості реєстрації нерезидента як платника податку, визначення бази оподаткування, строків сплати податку, подання податкової звітності, оскарження рішень контролюючих органів, тощо.

І третє. Звільнити від оподаткування ПДВ операції з постачання електронних послуг шляхом надання доступу до електронних освітніх навчальних ресурсів.

Надалі є ще пункт 2 і 3, але я вважаю, що те, що я зачитував першочергово, це є мої основні аргументи.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. А в чому питання корупції? Я просто не почув. Я бачу зміни, але не бачу корупційних ризиків.

КАБАЧЕНКО В.В. Корупція – це ті преференції, які ми прописуємо у тексті законопроекту. Абсолютно неаргументовано, без позиції, просто щось під когось прописано. *(Шум у залі)* Преференції. Ви хотіли – я зачитав.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, є потреба повертатися до рішення? Ми просто ухвалили рішення по цьому законопроекту.

КАБАЧЕНКО В.В. Я не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧА. Володимире, якщо не наполягаєте, я пропоную рухатися далі.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Надалі, якщо ваша ласка, колеги, давайте в рамках обговорення. Я по кожному законопроекту питаю, чи є пропозиції чи зауваження.

Наступний законопроект реєстраційний номер 4318: внесення змін до Закону України "Про культуру" щодо загальних засад надання населенню культурних послуг. Проект висновку за результатами антикорупційної експертизи: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Чи будуть, колеги, тут питання чи зауваження? *(Шум у залі)* 4318. Ми ідемо по порядку денному, в тому ж порядку.

Колеги, по цьому законопроекту будуть питання чи зауваження? Які?

БУРМІЧ А.П. Законопроект передбачає суттєве скорочення закладів культури місцевого рівня, що сама назва "про культуру", а законопроект передбачає скорочення її на місцевому рівні. Чітко не прописано, що і де будуть вони ліквідувати, ці всі заклади.

Ну, далі зараз ще гляну...

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка, пане Ярославе.

ЮРЧИШИН Я.Р. Поки Анатолій Петрович дивиться, я маю кілька зауважень як зауваження.

По-перше, Закон "Про культуру" регулює зокрема і освітні та науково-методичні послуги, при цьому діяльність у сфері освіти регулюється профільним освітнім законом. Тут потрібно узгодження позицій конкретно абзацу десятого пункту 1 частини другої статті 2 закону, який пропонується, узгодження з Законом "Про освіту", щоб у нас не було колізій між законами.

Аналогічно зауваження неузгодженості стосується і абзацу шістнадцятого частини першої статті 26 стосовно розпорядження залученими коштами. Ця стаття не узгоджується з частиною четвертою статті 13 Бюджетного кодексу, в якій чітко визначаються напрями використанні находжень бюджетних установ.

Тобто є потреба узгодити даний законопроект з положеннями профільного Закону "Про освіту" в сфері забезпечення закладами культури освітніх послуг і використання коштів з Бюджетним кодексом, аби уникнути колізій. Це суто як зауваження.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги... Прошу? Пропозиція додати зауваження, озвучені паном Ярославом. Да? Тоді, колеги, пропоную законопроект 4318 визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями, озвученими паном Ярославом. Володимире, ви хочете взяти слово чи голосуєте?

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, я насправді пропоную перейти до розгляду антикорупційної стратегії.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, з вашого дозволу, давайте перейдемо до розгляду поправок до другого читання антикорупційної стратегії.

Колеги, інформую, що у нас більше ніж два тижні поспіль працювала, я би сказала, міні робоча група в складі зацікавлених представників нашого комітету, Національного агентства запобігання корупції, авторів-колег, народних депутатів авторів поправок, експертів, представники профільних органів державної влади. Вам надана, була мною надіслана, порівняльна таблиця з пропозиціями робочої групи щодо врахування-неврахування поправок. Ми маємо все-таки це на комітеті пройти і підтвердити голосування на комітеті.

Я пропоную наступним чином побудувати нашу роботу. Якщо поправка не викликає ні в кого питань, то ми одразу рішенням комітету, голосуванням ми її підтверджуємо без обговорення, без пояснень. Якщо та чи інша поправка або позиція по ній викликає питання, тільки тоді обговорюємо. Гаразд, колеги?

Я презюмую, що всі мали можливість ознайомитися, і відповідно я в додаткові пояснення по змісту поправок тих, що не викликають питання, заходити не буду з метою економії часу. Гаразд, колеги? Гаразд.

Тоді пропоную рухатися по порівняльній таблиці.

Поправка номер 1 наших колег по комітеті. Пропозиція робочої групи врахувати. Це про роки дії стратегії. Да, колеги. Першу поправку пропозиція врахувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже колеги.

2 поправка аналогічного змісту, була пропозиція врахувати.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже колеги.

Колеги, 3 поправка. Пропозиція – відхилити.

Є згода, колеги, по 3 поправці є пропозиція відхилити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

4 поправка, Пропозиція аналогічно її відхилити, колеги.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже.

5 поправка. Пропозиція відхилити, колеги.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Поправка 6. Колеги, пропозиція врахувати частково, а саме: доповнити відповідний абзац словами "з виконання антикорупційної стратегії", тобто буде "Державна програма з виконання антикорупційної стратегії".

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, там так і написано.

Колеги, пропозиція 6 поправку врахувати частково так, як щойно озвучила.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Пане Володимире, ви слідкуєте за голосуваннями, да?

КАБАЧЕНКО В.В. Давайте зараз цей момент проговоримо.

ГОЛОВУЮЧА. Який?

КАБАЧЕНКО В.В. Тому що я зараз дуже зосереджено відслідковував всі поправки. Якщо я буду кожного разу відволікатися на підрахунок голосів, я просто не зможу працювати. Може ми зможемо доручити цю функцію вам і вашій команді? А я тоді попрацюю по поправкам.

ГОЛОВУЮЧА. Так хто в нас тоді секретар засідання?

_____. (Не чути)

КАБАЧЕНКО В.В. А підписую я.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, давайте ми наступним чином домовимося...

КАБАЧЕНКО В.В. Або не так швидко.

ГОЛОВУЮЧА. Ви слідкуєте, секретаріат вам допомагає слідкувати. щоб ви встигаєте і по поправкам, і по цьому...

КАБАЧЕНКО В.В. Я саме так хотів запропонувати, просто не зміг сформулювати.

ГОЛОВУЮЧА. Абсолютно. Так у нас це і працює. Дякую дуже.

Колеги, 7 поправка. Пропозиція врахувати редакційно. Ви бачите редакцію в останній колонці. Мені необхідно зачитувати? Я, з вашого дозволу, не буду зачитувати.

Будь ласка.

_____. Я просто хочу звернути увагу колег. Ми це обговорювали на робочій групі, це стосовно приписів НАЗК за невиконання заходів антикорупційної стратегії і порушення питання дисциплінарної відповідальності. Ну, ми щось обговорювали, казали, що ми практику подивимося там і так далі...

ГОЛОВУЮЧА. Да, ну, в нас присутні представники НАЗК. Пане Іване, ми справді домовлялися, що ви розкажете нам, яка зараз практика

адміністративна, точніше, притягнення до адміністративної відповідальності по приписам НАЗК.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Саме так. Єдине що, це, ну, ми ввійшли в пункт, ця правка безпосередньо не стосується. Мені здається, з 10-ї можемо обговорити, можемо проголосувати, я потім розкажу. Як вам зручніше.

_____. Ні, давайте проговоримо.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Добре.

_____. Я просто хочу щоб всі члени комітету зрозуміли, ну, наслідки цієї правки.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Давайте загалом тоді про цей пункт.

_____. Це ..... для НАЗК виносити приписи керівникам державних органів та іншим виконавцям, умовно кажучи, за невиконання, а невиконання припису НАЗК – це склад адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. В нас була дискусія з цього приводу. Колеги просили проаналізувати, якою є практика застосування національним агентством статті 180... 8.46 про те... про невиконання приписів Національного агентства.

Хочу сказати, колеги, що на сьогоднішній день з початку функціонування національного агентства було складено аж 10 адміністративних протоколів за цією статтею, 8 з них було складено департаментом запобігання та виявлення корупції, 2 – у 18-му, 3 – в 19-му, 3

– в 20-му році, ще 2 – департаментом з питань дотримання законодавства про конфлікт інтересів.

В переважній більшості цих випадків ідеться про те, що було складено припис про необхідність надання певної інформації Національному агентству, яке воно, в принципі, повинно отримувати, згідно закону, і невиконання відповідними органами влади цього припису, тобто ненадання відповідної інформації, за що були складені адміністративні протоколи.

Як ви бачите, якоїсь практики надмірного зловживання чи викручування рук, чи ще якихось подібних речей, щодо яких ми обговорювали, що можуть бути певні побоювання, в роботі національного агентства з застосуванням цього інструменту точно немає.

Дякую. Можу пояснити логіку його необхідності саме в цьому моменті, в цьому пункті.

_____. А можете пояснити, ви без цього... Якщо ми презюмуємо, що Кабмін як найвищий орган виконавчої влади вніс цю стратегію, то він повинен мати намір виконувати її, от наскільки необхідним є цей інструмент, бо, чесно кажучи, він викликає запитання.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Колеги, мені здається, що народним депутатам України, які приймають антикорупційну стратегію, перш за все вони мають бути зацікавлені в тому, щоб Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади здійснювали як виконавці тих чи інших заходів ці заходи. І національне агентство для того, щоб ці заходи здійснювалися, повинно мати певні інструменти координації, що прямо впливає з Закону "Про запобігання корупції".

Власне, історія про те, що національне агентство вносить приписи виконавцям відповідних заходів державної антикорупційної програми, на наш погляд, це абсолютно нормальний інструмент стимулювання та мотивації тих чи інших органів влади, які з тих чи інших причин чи то

забувають, чи з інших причин не виконують певні заходи як вони визначені в державній антикорупційній програмі.

Тобто це досить адекватний інструмент координації, мотивації з нашого боку до інших колег, до органів виконавчої влади. Якись надзвичайні повноваження, які нібито надаються тут нацагентству, очевидно, цього немає, тим більше, що в цій же статті в існуючій редакції далі у нас національне агентство і так має можливість вносити приписи щодо невиконання Закону "Про запобігання корупції" тим чи іншим органам, так само органам виконавчої влади.

ГОЛОВУЮЧА. І репресивної практики по цьому немає.

Колеги, пані Ірина, потім пан Володимир і потім пан Олексій.

ФРІЗ І.В. Я дуже коротко. Якщо немає, то не означає, що не буде, це по-перше.

По-друге, знаєте, воно виглядає досить дивно, це все рівно, що, наприклад, профільний віце-прем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції буде виписувати приписи всім виконавцям річної національної програми, умовно кажучи, якщо вони не досягають тих маркерів, які в цій річній національній програмі було затверджено. Тому я вважаю, що цю правку потрібно відхилити і не враховувати в цій стратегії.

ГОЛОВУЮЧА. Правка не зовсім про це. Ми обговорюємо інструмент приписів. А правка, вона трохи про інше.

Пан Володимир, а потім пан Олексій.

КАБАЧЕНКО В.В. Ми з вами зараз розробляємо антикорупційну стратегію, затверджуємо, яка ляже в основу розробки антикорупційної програми. І суб'єктами цієї стратегії, програми є державні органи, органи

місцевого самоврядування та виконавці. Хто такі виконавці, я не дуже сильно розумію.

Проблема полягає в тому, і тут я підтримую представника НАЗК, що НАЗК як орган, який відповідальний і за розробку стратегії, і відповідальний за розробку програми, в нього не буде жодних інструментів впливу, в тому числі на Кабінет Міністрів України щодо реалізації розробленої програми.

Але найбільше моє занепокоєння – це навіть не Кабінет Міністрів України, а це такі великі компанії, які залишилися поза межами стратегії програми, наприклад, "Нафтогаз України", "Укрзалізниця" і так далі. За рішення, які будуть прийматися цими великими компаніями, чомусь має відповідати Кабінет Міністрів України в особі Прем'єр-міністра України. І мені однозначно точно було б більш комфортнішим, якщо б у НАЗК все ж таки залишався якийсь інструмент впливу на суб'єктів і антикорупційної стратегії, і антикорупційної програми для того, щоб вони були змушені дотримуватися тих принципів, які ми прописали з вами в цьому документі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олексію, будь ласка.

КРАСОВ О.І. У мене питання. Якщо ми не приймаємо цю поправку, то я розумію, що немає відповідальності за те, що якісь органи, в даному випадку Кабмін, надасть якісь запити, на запити надасть документи, які необхідні?.

ГОЛОВУЮЧА. Не буде нічого робити, політична відповідальність, яка дуже часто безвідповідальність.

КРАСОВ О.І. Якщо ми це не приймаємо, у них є легально можливість не надавати вам інформацію, яку ви у них запитуєте.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Анатолію Петровичу.

БУРМІЧ А.П. Взагалі, якщо починати з самого початку, то програми повинен розробляти Кабмін, це за Конституцією, правильно? І форми виконання теж здійснює Кабінет Міністрів. Чому? Тому що його призначає Верховна Рада, це є народовладдя, і він відповідальний за все, за всю виконавчу гілку, в якій формі і наскільки вона... А коли буде над ним і розробляти, і контролювати НАЗК, мені здається, це щось ми таке створюємо... Ну, розробили, прекрасно, але ж це програма, це не конкретні дії, як вона буде виконуватись, а це вже...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, це про конкретні дії.

БУРМІЧ А.П. Конкретні дії буде розробляти і відповідати Кабмін. Це ж звичайно, виконавська влада буде, а не НАЗК.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ще раз, логіка НАЗК, яку вони заклали в перше читання документа наступна. НАЗК зараз по закону орган, який формує і реалізує антикорупційну політику. По суті, це орган, який відповідальний в тому числі за координацію діяльності інших органів задля досягнення цілей антикорупційної політики, правильно? НАЗК буде фактично ключовим органом в системі виконавців антикорупційної програми. Інші органи, які не формують і не реалізують антикорупційну політику, будуть в межах своїх повноважень виконавцями певних заходів. Якщо в НАЗК немає функції припису, то інші органи можуть безкінечно покладені на них заходи програми не виконувати, відповідно підставляти Кабмін, підставляти НАЗК, підставляти державу і не нести за це відповідальності жодної і не мати фактично... Ну, давайте зупинимося на тому, що не нести за це жодної відповідальності.

БУРМІЧ А.П. Ми програму підвели під закон, розумієте, а це програма.

ГОЛОВУЮЧА. Стратегія – це закон. Програму на виконання стратегії затверджує Кабмін. Це стратегія. Програму на виконання стратегії затверджує Кабмін.

БУРМІЧ А.П. Він відповідальний. Вони розробили, він буде відповідати...

ГОЛОВУЮЧА. Правильно. Але Кабмін... Анатолій Петрович, хвилювання НАЗК в наступному. Кабмін затверджує програму, вона буде складатися з якоїсь кількості заходів, в яких, наприклад, буде сказано міністерству "х" зробити "у", Міністерству освіти забезпечити запровадження навчальних курсів з формування нульової толерантності до корупції. Я зараз змодельюю що це може бути. Міністерство освіти не робить це в перший рік програми, в другий, третій, двадцять п'ятий не робить. От не робить і все, ігнорує. Питання: як НАЗК, органу, відповідальному за формування політики, надихнути Міносвіти почати щось робити.

БУРМІЧ А.П. Написати нам звернення, ми викличемо і будемо...

_____. *(Не чути)*

_____. Так, може ми краще кримінальну відповідальність ввели, щоб натхнення таке було відразу.

ГОЛОВУЮЧА. Кримінальна відповідальність за що?

_____. А чому б ні.

ФРІЗ І.В. Можна, я тут просто відкрила стосовно, як кажете, формування та реалізація антикорупційної політики. Так от тут просто прописано все чітко: "Антикорупційна стратегія реалізується шляхом виконання державної програми, яку розробляє Нацагенство і затверджує Кабмін. Ми і так порушуємо, там є зауваження ГНЕУ стосовно того, що ми стратегію підняли до рівня закону, про що говорив Анатолій Петрович.

Так ось затверджує її Кабмін, і керівники державних органів несуть персональну відповідальність за забезпечення реалізації державної програми з виконання антикорупційної стратегії. Це все є. Тому ці приписи, я вже не говорю про те, що ми стратегію законом затверджуємо, взагалі ні про що.

БУРМІЧ А.П. І що НАЗК вища ніж Кабмін?

ФРІЗ І.В. Є закон чинний, там все прописано, персональна відповідальність.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто персональна відповідальність, власне, без відповідальності – це словосполучення із двох красивих слів.

БУРМІЧ А.П. Кабмін вище ніж НАЗК. Кабмін вибирають народні депутати, народних депутатів вибирає народ. Хто вибирає НАЗК? Чому вони повинні вище бути ніж Кабмін?

_____. Добре. А можна по черзі?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. Зараз я хочу зачитати статтю 18 Закону України "Про запобігання корупції", трішки продублюю Ірину Василівну. "Керівники

державних органів несуть персональну відповідальність за забезпечення реалізації державної програми з виконання антикорупційної стратегії". Навіть якщо припустити, що у НАЗК буде відсутній інструмент припису, то в законі України все ж таки є санкція, за невиконання встановлюється персональна відповідальність.

Яким чином контролюючі органи будуть забезпечувати персональну відповідальність і санкцію за невиконання персональної відповідальності, це вже питання не до нас... Хвилиночку. У нас є правоохоронні органи, є різні організації, які цим мають займатися.

Я хочу також опонувати Анатолію Петровичу, що ця стратегія, і тут, майже... більшість залу у нас все ж таки погоджується, це є не стратегія, це не є закон, це є цільова програма. О'кей. Нам сказали, що ми маємо голосувати за це як закон, і тому ми зараз тут з вами всі сидимо і намагаємося знайти у стратегії відголоски закону. Наразі ми це і робимо.

І тому навіть якщо у НАЗК не буде такого інструменту, як припис, до речі, адміністративна відповідальність за невиконання приписів вона смішна, однозначно всі будуть цим зловживати...

ГОЛОВУЮЧА. І цей припис не підпадає під цю адміністративну відповідальність.

_____ . То от якраз керівники державних органів несуть персональну відповідальність. Оце і є та відповідальність, за яку вони мають отримувати санкції, за невиконання.

БУРМІЧ А.П. Можна ще два слова?

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, Антоніна, а потім Іван Євгенович.

БУРМІЧ А.П. Дивіться, от під кожну програму кожному нарізається, там Міносвіти, ну, то Кабмін, і є відповідальний, і пишеться термін і відповідальний. Його заслуховують, його там, якщо він спеціально порушив, його вигонять з роботи, його там ще... Який по закону має вплив отой припис? І хто отой припис буде визначати, що їм доручено контролювати виконання Кабміном і тими міністерствами, на яких розписано виконання цієї програми чи що? Що ми робимо? На підставі якого закону вони будуть писати ці приписи і хто ці приписи буде оцінювати?

ГОЛОВУЮЧА. Ну, зараз ми обговорюємо зміни до Закону "Про запобігання корупції" на підставі цього.

БУРМІЧ А.П. Ні, я розумію, але ви розумієте, що ми робимо...

ГОЛОВУЮЧА. Добре, колеги. Давайте, якщо можна компактніше.

БУРМІЧ А.П. Давайте потім ще над НАЗК поставимо ще когось, що буде контролювати НАЗК, чи вони правильно... чи вони будуть правильно приписи виконувати, чи ні. І пропоную іноземних експертів. Правильно?

ГОЛОВУЮЧА. Правильно. Анатолій Петрович, я ж вам кажу, Сороса. Домовилися. Голосуємо.

Антоніна, будь ласка. І потім Іван Євгенович, і будемо до рішення переходити, колеги.

СЛАВИЦЬКА А.К. Анастасія, до якої години ми сьогодні працюємо? Анастасія Олегівна, до якої години ми працюємо? Ні, просто, щоб всі орієнтувалися по кворуму.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я би просила, може, ще до 17:30 попрацювати.

БУРМІЧ А.П. Це максимум.

СЛАВИЦЬКА А.К. І друге. Дивіться, якщо ви кажете, що невиконання цих приписів, Анастасія, якщо, з вашої точки зору, невиконання приписів не є складом адміністративного правопорушення, то який сенс цих приписів?

Я вважаю, що це невиконання цих приписів підпадає під невиконання вимог антикорупційного законодавства і потім буде трактуватися НАЗК так, як їм потрібно. Можливо, з тим, що ви кажете, більш доцільно, якщо дійсно якийсь там виконавець чи посадова особа органу виконавчої влади не виконує заходи НАЗК, дійсно може проінформувати тих, хто вище, з питанням дисциплінарної відповідальності.

ГОЛОВУЮЧА. Ми це обговорювали якраз на робочій групі. І йшлося про те, що тут ключове – притягнення до дисциплінарної відповідальності. Але ми тоді на робочій групі відмовились від того, щоб лишити формулювання: "подібний припис НАЗК є підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності" і лишилися на приписах.

Дивіться, колеги, в будь-якому разі по дисциплінарній відповідальності припис або будь-яка ініціатива НАЗК, вона є підставою для розгляду питання про відкриття дисциплінарного провадження. Отак, автоматично, звичайно, вона, будь-який лист, припис або будь-що НАЗК автоматично дисциплінарку не відкриває.

Колеги, давайте ще почуємо НАЗК і будемо переходити до рішення.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Дякую.

Я, якщо дозволите, досить коротко. Кілька тез хотів сказати.

По-перше, колеги, це є законопроект, який ініційований Кабінетом Міністрів України. Мені дещо складно погодитися з звинуваченнями, які ідуть про те, що тут НАЗК намагається зазіхати чи щось диктувати Кабінету

Міністрів. Це є система, ми розробили, ми доповіли Кабінету Міністрів. Кабінет Міністрів погодився та вніс це Верховній Раді.

Ідеться про певну систему мотивацій, яка створюється для НАЗК, для того, щоб координація впровадження антикорупційної стратегії та державної програми були більш ефективні. І це в першу чергу питання ефективності, це в першу чергу ті питання, які ви нам потім будете ставити: чому стратегія, чому державна програма впроваджується не так швидко, не так ефективно, як хотілося.

Якщо в нас є інструмент припису, ми можемо не чекати нашого регулярного календарного звіту Кабінету Міністрів, щоб ставити певні проблеми перед Кабміном. Ми можемо самі ініціативно моніторити виконання державної програми, дивитися, що відбувається, мати розмови з виконавцями, чому певні заходи не виконуються в той термін, в який держпрограма сказала. І якщо цього діалогу немає, вносити ці приписи. Якщо цих механізмів немає, це означає, що ми сидимо і робимо те саме, чекаємо чергового звіту у Верховній Раді чи Кабінету Міністрів і аж тоді ці питання актуалізуються перед Кабміном, перед Верховною Радою.

Власне, питання в тому, чи будемо ми з вами витратити час, чи ні. На нашу думку, це є досить актуальний інструмент. І просимо підтримати те, щоб він залишився.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Олексій, будь ласка.

КРАСОВ О.І. Пропозиція ставити на голосування два питання, і там ми визначимося. Дякую.

Перше – про приписи, прийняти правку редакційно, як воно є, або...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, поправка була насправді про інше, тому так не вийде. Ми можемо... Давайте наступним чином зробимо, колеги. Я, з вашого

дозволу, зроблю просто сигнальне голосування, давайте визначимося, хто в комітеті підтримує інститут приписів НАЗК, і, виходячи із цього, ми будемо виходити на пропозиції по поправкам. Бо тут вони всі там редакційно, там частково, виходячи з трохи іншої моделі. Гаразд, колеги? Бо інакше зайдемо в деструктивне обговорення по поправкам, колеги, бо вони сформовані, поправки, в редакції під певну модель.

Тому я запропоную варіант сигнального голосування, хто підтримує інструмент приписів НАЗК в цьому випадку, і, виходячи із цього, будемо виходити на пропозицію по поправкам. Гаразд?

КАБАЧЕНКО В.В. Це не зовсім об'єктивно, чесно кажучи.

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, ще раз, Володимире, в нас зараз редакція по поправкам...

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, сигнальне... Хто зараз подивиться, що є підтримка, і захоче долучитися до більшості і сам..... не свою позицію. Так воно не робиться.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги! Колеги, зараз поправки враховані, наприклад, по виключенню дисциплінарної відповідальності. Якщо ми відмовляємося від приписів, то, може, ми розглянемо повернути дисциплінарну відповідальність. Але це трохи інший підхід.

КРАСОВ О.І. Давайте так: якщо не набере правка достатньо голосів, ви ініціюєте наступне питання або повернутися до розгляду, або питання зняти цю правку. Тому, якщо комітет підтримає це, то ми так і зробимо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, насправді, в якій ми зайшли в це обговорення, це моя поправка, яка пропонувала виключити весь пункт, і яка була пов'язана

з тим, що на момент розробки, на момент, точніше, подання поправок до другого читання у нас весь цей пункт був неконституційний. Тому я пропонувала його виключити.

Гаразд, колеги, як хочете. Я поставлю на голосування пропозицію 7 поправку тоді врахувати. Вона виключає і персональну відповідальність, і приписи, і дисциплінарну відповідальність. Так, повністю і можливість ініціювати питання притягнення до дисциплінарної відповідальності, і приписи, і персональну відповідальність, весь цей пункт.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Правильно, колеги, я тому і пропонувала припис поставити на сигнальне. Щоб я, виходячи з цього, могла розуміти, яку редакцію комітету запропонувати.

СЛАВИЦЬКА А.К. Анастасія, редакцію комітету – з дисциплінарною відповідальністю без припису, наприклад, отак.

_____. Приберемо приписи і залишаємо дисциплінарну?

СЛАВИЦЬКА А.К. Так, ініціювати дисциплінарну відповідальність.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд.

СЛАВИЦЬКА А.К. Може звернутись і сказати, ваш міністр там щось не робить.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги. Тоді пропозиція редакції може бути наступна: "Частина шосту статті 12 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту: "У разі неналежного здійснення відповідальним

виконавцем заходів, передбачених антикорупційною стратегією та державною антикорупційною програмою, затверджених Кабінетом Міністрів України, Національне агентство з питань запобігання корупції порушує питання про відкриття дисциплінарного провадження щодо такого керівника".

І все звучить прекрасно. Але є Міністерство освіти, наприклад. Відповідальний безпосередньо керівник, тобто міністр. Що таке дисциплінарна відповідальність міністра?

СЛАВИЦЬКА А.К. Що таке дисциплінарна відповідальність директора НАБУ?

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, колеги, у нього просто немає дисциплінарної відповідальності. Колеги, навіть по Закону "Про державну службу" там немає дисциплінарної відповідальності, якщо я правильно пам'ятаю, бо це політична посада. Тобто ми пишемо в законі те, чого завідомо не існує.

СЛАВИЦЬКА А.К. Треба розробити.

ГОЛОВУЮЧА. Політична... Щодо політичних посад, щодо міністра.

БУРМІЧ А.П. А яка політична посада, він же призначений?

СЛАВИЦЬКА А.К. Ні, міністр – політична посада. Керівники апарату, заступники – не політична.

ГОЛОВУЮЧА. Да, ну, на нижчому рівні, такі державні агентства, наприклад, да, там може бути питання дисциплінарної відповідальності. Але ми з вами розуміємо, що тоді рівень міністерства не буде охоплений цією історією, тому що там немає, в принципі, інституту притягнення до

дисциплінарної відповідальності осіб, які на політичних посадах, якщо я правильно пам'ятаю. Да, Іване?

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Власне, в цьому і була логіка припису, щоб якимось чином якимось хоч якась мотивація з'явилася у керівника міністерства.

ГОЛОВУЮЧА. Тому, колеги, тут по керівниках міністерства – або припис, або нічого.

_____. Тоді – нічого.

ГОЛОВУЮЧА. Ні в кого.

Ну, по заходах програми не знаю, які будуть співвідношення, це залежить від того, що буде в програмі. Там може бути виконавець – міністерство, може бути виконавець – якийсь орган в сфері управління координації міністерства.

Колеги з НАЗК, як ви вважаєте, чи є...

БУРМІЧ А.П. Є виконавець, а є відповідальний...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, колеги з НАЗК, будь ласка, підкажіть, що є сенс... Колеги, будь ласка, давайте якимось на щось конструктивне виходити.

Колеги з НАЗК, з вашої точки зору, є сенс у нормі в тому формулюванні, в якому щойно зачитала, щодо можливості порушення питання про відкриття дисциплінарного провадження щодо такого керівника у разі невиконання заходів стратегії програми?

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Не бачимо особливої цінності в такому формулюванні. І ще раз звертаю увагу, що ми до вас будемо приходити звітувати за виконання державної програми, і ви нас будете питати: чому так

повільно. Тому просто я прошу вас, ну, пам'ятати, чому так повільно. Ну, колеги, ніхто не винуватий, да, ми просто обговорюємо ситуацію, як вона є насправді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги, тоді пропозиція: поправку 7 врахувати і в такий спосіб ми виключаємо все і про приписи, і про дисциплінарну відповідальність.

_____. Тобто ми залишаємо НАЗК без будь-яких важелів щодо контролю реалізації виконання програми.

ГОЛОВУЮЧА. Прекрасно.

_____. Зараз всі програми погоджуються з НАЗК.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, по 7 поправці тоді пропозиція врахувати.

Хто – за? Врахувати 7 поправку, яка виключає редакцію першого читання.

_____. І що це означає?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ну, я щойно сказала. Повторюю ще раз: не буде приписів – не буде дисциплінарної відповідальності. По 7 поправці прошу визначатись.

Хто – за, колеги?

(Загальна дискусія)

Йшло друге сторіччя розгляду антикорупційної стратегії. Колеги, будь ласка, давайте до порядку, будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Проти хто? Колеги? Утримались?

КАБАЧЕНКО В.В. 9 – за, 3 – проти, 1 – утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, у зв'язку з цим пропозицію 8 Руслана Стефанчука також є пропозиція... Ні, вона буде відхилена... А, вона буде врахована частково, правильно.

Колеги, тоді 8 поправку є пропозиція врахувати частково, точніше врахувати редакційно у зв'язку з врахуванням 7-ї.

Хто – за, колеги? Колеги, хто – за? Проти?

(Загальна дискусія)

КАБАЧЕНКО В.В. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, хто – проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, 9 поправка – також тоді вважати врахованою. Зараз. Ні, колеги, ця поправка буде відхилена, тому що вона по суті про інше. Ми забрали весь пункт, в який вона пропонувала зміни. Тоді поправку 9 пропозиція відхилити.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, 10 поправка тоді буде вважатися врахованою в зв'язку з врахуванням 8 поправки.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

11 поправку тоді, колеги, відхилити. Відхилити. Колеги, ми забрали щойно пункт, в який вона вносить пропозиції, як її підтримати? Колеги, 11 поправку пропозиція відхилити.

Хто – за?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Правильно. Змінити "керівника" на "виконавця" в реченні, яке ми щойно виключили.

Колеги, 11 поправку тоді відхилити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

12 поправка аналогічно – відхилити. Колеги, 12-а і 13-а так само... ні, 12 поправка відхилити, колеги.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже.

13 поправка, колеги, тоді пропозиція... Колеги!

(Загальна дискусія)

Колеги, я вас благаю, давайте... Пане Володимире, ні. Пане Володимире, не можна... Колеги, ми щойно це обговорили.

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, ні, ми 13-у ще не голосували, ми 12-у проголосували.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, ми щойно все обговорили.

Пропозиція 13 поправку врахувати, тому що вона про те, щоб виключити пункт аналогічно до 7 поправки. Ми по цьому вже визначилися, дискусія вже була. Пане Антоне, я буду вдячна за трохи поваги до колег. Дякую дуже.

13 поправку пропозиція врахувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

14 поправка. Колеги, 14 поправка... 14 поправку була пропозиція відхилити.

Колеги, давайте я поясню, про що ця група поправок. В НАЗК було в першій редакції стратегії наступний підхід до циклу формування політики. Вони вважають, НАЗК, що є сенс лишати рік між закінченням дії однієї стратегії і початком дії іншої, тому що цей рік дає можливість

проаналізувати, що зроблено, що не зроблено, підбити підсумки і сформулювати наступний проект стратегії. Якщо ми говоримо, що за однією стратегією має одразу слідувати інша, НАЗК говорить, що вони тоді мають цикл фактично планування наступної стратегії почати за рік - півтора до закінчення попередньої, коли, очевидно, в нашій, на жаль, бюрократичній традиції, що більшість заходів ще не виконана. У нас є, на жаль, любов у органів лишати виконання заходів все на останній момент або останній рік, і фактично НАЗК має почати планувати наступне, не розуміючи фактичного стану виконання поточного.

У зв'язку з цим, ми обговорювали це на робочій групі, була пропозиція все ж пристати на логіку НАЗК і дати їм можливість цього вільного року між стратегіями, в якій вони аналізують, що зроблено, що не зроблено, підводять підсумки і виходять, колеги, в циклі наступного планування із фактичного стану виконання попередньої стратегії, а не своїх здогадок щодо того, що буде, що не буде виконано.

Олександр, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.М. В мене є питання з точки зору практики, як це буде відбуватися. А якщо певні процеси, які, наприклад, так станеться, що вони будуть закінчуватись саме у рік, коли НАЗК не буде здійснювати свої повноваження. Як НАЗК буде контролювати цей процес або щось робити для того, щоб прискорити...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Я не зовсім зрозуміла. Що значить – НАЗК не буде виконувати свої повноваження. Дивіться, мені здається, тут є трохи непорозуміння.

Пане Олександр, я зверну увагу на одне. Дивіться, НАЗК свої повноваження буде виконувати весь час. У нас є питання просто, чи НАЗК наступну стратегію починає писати і планувати тоді, коли вже ця виконана і ми точно знаємо по факту де плюс, де мінус, або НАЗК починає, коли ще не

завершився термін дії чинної стратегії, коли до кінця не зрозуміло, що зроблено, що не зроблено і чому. От про що ідеться. Це координаційно, контрольню поточні повноваження НАЗК не зачіпає жодним чином.

ТКАЧЕНКО О.М. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірина, будь ласка.

ФРІЗ І.В. Дякую.

Я вважаю, що це абсолютно безглуздо давати рік на написання нової стратегії. Зараз спробую пояснити чому.

Якщо стратегії пишуться на декілька років, то там виставляються певні маркери, яких має досягнути та чи інша установа, той чи інший центральний орган або всі, хто затвердили антикорупційну програму.

В такому випадку вже за рік до того, як має бути, умовно кажучи, 100 відсотків виконання цієї програми тим чи іншим органом, НАЗК має всі можливості розпочати, за рахунок прогнозних показників, опрацьовувати та написати нову стратегію. А давати за підсумками здійснення стратегії ще рік на написання нової стратегії – це величезна розкіш для НАЗК. І я вважаю, що він, як і будь-який інший орган, який розробляє ту чи іншу стратегію, яка має національне значення, має справлятися зі своїми функціоналами і повноваженнями.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, дякую дуже, що ви підняли питання показників.

Я наведу просто приклад, як один із показників, який ми, до речі, довго дискутували на робочій групі, є в НАЗК місце України в Індексі сприйняття корупції. Індекс сприйняття корупції за 2021 рік з'являється в 2022 році. У нас в 2021 році взагалі відсутня фізична можливість знати, наскільки ми

досягли чи не досягли наш показник. І це одна із причин, чому НАЗК просило, ще раз ми це обговорювали...

ФРІЗ І.В. Це стратегія на 4 роки.

ГОЛОВУЮЧА. Правильно, ми в кінці четвертого року будемо...

ФРІЗ І.В. А далі за прогнозними показниками вони мають вийти на обсяг виконання цієї програми з огляду на те, що 3 роки робила та чи інша установа, виконуючи антикорупційну програму, яка була затверджена з ними. Якщо вони не виконують за підсумками 3 років її хоча би на 75 відсотків – очевидно, що її на 100 відсотків вони не виконають – і ті завдання, які залишилися не виконаними, вони вже можуть переноситися до нової стратегії. Це просто бюрократична така процедура, яку має виконувати НАЗК вчасно, а не брати собі ще цілий рік для того, щоб напрацювати нову.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, тут ідеться про те, що в нас тоді з однієї стратегії в іншу будуть кочувати оці, вибачте, "хвости", які будуть сприйматися нормальним, не підтягати в житті нікого.

ФРІЗ І.В. Абсолютно правильно. Саме так і працює навіть річна національна програма щодо євроатлантичної інтеграції. Саме так вона і працює.

Якщо показники, маркери не виконуються, то вони переносяться, і це нормально. А давати ще рік на те, що вони напрацюють щось нове... Ну, вибачте, вони ж не художники вільного жанра, да, вони мають бути бюрократами і чиновниками, які чітко відслідковують за кожним центральним органом виконавчої влади чи іншими інституціями, які в їхньому підпорядкуванні, виконання програми, яку вони ще затвердили. Це нонсенс – давати їм ще рік.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, потім, якщо можна, НАЗК.

КАБАЧЕНКО В.В. Ну, нонсенс був у наступному, що ми 3 роки жили без антикорупційної програми. Коли я з колегами реєстрував цю правку, малось на увазі трішки інше. Але я повністю підтримую аргументи, які почув.

Виконавці програми, вони будуть двічі на рік звітувати щодо ходу реалізації цієї програми. Це перше.

Друге. У НАЗК є такий інструмент, прописаний у антикорупційній стратегії, щодо моніторингу. Тобто кожного дня щогодини, якщо в них буде таке бажання, вони можуть проводити моніторинг щодо реалізації антикорупційної програми.

Потім, якщо ми з вами проведемо дуже важливу правку, то НАЗК буде щороку 1 червня звітувати перед парламентом щодо реалізації антикорупційної стратегії і програми. І тому у НАЗК є абсолютно всі інструменти, є абсолютно всі можливості для того, щоб ще не закінчивши строк виконання стратегії, яку ми зараз розглядаємо, вже почати готувати і імплементувати наступну стратегію на наступні п'ять років.

А якщо ми допустимо, що, припустимо, у 2026 році закінчується ця стратегія. А лише у 2026 році вони нам пропонують нову стратегію, то у нас є лаг в один рік. Тобто за цей рік можуть трапитись абсолютно різні події. І яким чином вони будуть об'єднувати попередню стратегію із наступною, якщо минув один рік?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, НАЗК, будь ласка, ваш коментар.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Дякую.

Тут було сказано дуже багато різних коментарів. Якщо дозволите, я спробую вчергове на всі відповіді.

Перше було питання, що відбуватиметься тоді, коли не буде... Є період, коли немає антикорупційної стратегії, якраз зараз у нас так само є такий період. Хочу сказати, по-перше, колеги, є програма дій уряду, в яку НАЗК, формуючи політику, пропонує певні заходи, кроки політики антикорупційної, вони приймаються, по них здійснюється певний рух.

Є РНП – річна національна програма, є багато планових документів, які НАЗК так само з огляду на той зміст, який вона вкладає в антикорупційну стратегію, очевидно, вкладає в інші, і вона таким чином здійснює свою функцію формування політики. Врешті-решт кожен орган влади, кожне підприємство, державна установа має антикорупційну програму, тобто програму заходів, яка спрямована на те, щоб працювати з корупційними ризиками всередині цієї організації та установи.

Що стосується того, що таке стратегія, це не є бюрократичний документ, це є документ політики. Відповідно від нас вимагають як стандарт рухатись в тому, щоб... рухатись в так званому циклі політики. І один із стандартів, який від нас вимагали так само, коли ми розробляли цей проект стратегії, це були і залучені сторони органи влади, представники бізнесу, інші.

Перша вимога, яка до нас стояла, полягала в тому, що ми маємо розробляти нову антикорупційну стратегію, врахувавши весь досвід реалізації попередньої стратегії. І, власне, пункт третій, запропонований паном Кабаченком, в редакції говорить, що антикорупційна стратегія розробляється на основі... за результатами виконання попередньої антикорупційної стратегії. Тобто логіка нормального циклу політики полягає в тому, що ми спочатку аналізуємо, розробляємо політику, впроваджуємо, здійснюємо моніторинг і оцінку і після цього, оцінивши те, що було правильно, що ні, ми розробляємо наступний крок політики. І в цьому сенсі ось цей лаг, про який ви кажете, це абсолютно природна історія, так нормальна політика має розроблятися.

Я не розумію, чому це сприймається як якийсь рік вихідний для національного агентства. Це якраз той рік, коли має бути зроблено національну доповідь про результати реалізації антикорупційної стратегії, написано проект, проведено ґрунтовні консультації з зацікавленими сторонами щодо наступної антикорупційної стратегії і так далі.

Проект цієї антикорупційної стратегії національне агентство розробило влітку минулого року. Колеги, ми дуже сильно поспішали з тим, щоб провести всі необхідні процедури, консультації з зацікавленими сторонами, доповісти цей проект, погодити його з зацікавленими органами влади, провести його через Кабінет Міністрів, провести його через Верховну Раду. Розказати, що національне агентство мало б це робити одночасно, завершуючи реалізацію попередню, очевидно, що ми б тоді наразилися на критику, що ми абсолютно не враховуємо остаточні результати попередньої стратегії, ми не розуміємо, що там на виході і скільки відсотків від програми реалізовано, якими є результати загалом стратегії, і ми вже щось пишемо нове. Тобто це, очевидно, що ця критика буде лунати, якщо ми пристанемо на пропозицію, що ми фактично, закінчуючи реалізацію попередньої стратегії та держпрограми, маємо вже виходити на консультації з проектом нової стратегії. Нас питають і скажуть, що ви, в принципі, не знаєте як завершилась ця. Це не є логічно.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Дуже коротко. Так воно повинно бути і так всі працюють. На день закінчення – на наступний день нова програма. Чому? Тому що, якщо моніторити, там все абсолютно буде прозоро. Чому вони хочуть брати рік - я розумію. Хочуть дочекатися індексів, як говориться, Доу-Джонса, как говорят ребята. Не Доу-Джонси нам нужны, а ми повинні самі моніторити це все і самі виробляти для себе програми, а не...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, що моніторити, якщо ще невідомо, що зробили, що ні?

БУРМІЧ А.П. Вибачте. А не слухати, що нам скажуть, як нам, куди рухатись. Тому день у день повинно бути. І вони повинні працювати 5 років, моніторити, і вже там буде ясно за рік...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, але це фактично наче би ви в лікаря просили видати вам діагноз і розписати план лікування до того, як прийдуть результати ваших аналізів, перепрошую. Це ж абсурдно.

БУРМІЧ А.П. Про що ви говорите?

ГОЛОВУЮЧА. Бо так виглядає, бо НАЗК ще не бачить, що зроблено, що не зроблено, а має вже спланувати наступні дії.

БУРМІЧ А.П. Вони можуть цю програму написати, якщо...

ГОЛОВУЮЧА. Так це заходи... Анатолій Петрович!

БУРМІЧ А.П. Якщо вони її моніторять 5 років...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, процес...

БУРМІЧ А.П. ...напишуть, за один день, тому що там все ясно. І не треба...

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Колеги, ми за один день погодили цю програму з Кабінетом Міністрів України у вересні минулого року. Це не дуже нам

допомогло в минулому ж році розпочати її реалізацію. Для нас це дуже принципове питання, тому що ми хочемо якісно планувати свою роботу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, можна, дивіться, приходить орган, який формує політику і говорить, колеги, наш підхід, щоб ми могли якісно все оцінити, спланувати, прозвітувати і підготувати новий документ, дайте нам проміжний рік для того, щоб...

БУРМІЧ А.П. Не буває ніде.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, і тоді в нас... Такий підхід насправді є, але якщо такого...

БУРМІЧ А.П. Де?

ГОЛОВУЮЧА. Але якщо такого підходу, якщо працює протилежний підхід, то в нас тоді з однієї програми до іншої, як казала пані Ірина, кочують невиконані заходи, по яким ми насправді не знаємо до кінця чи їх варто тягти, чи ми їх колись зробимо, а ми просто оці, вибачте, хвости тягнемо, тягнемо, тягнемо за собою. Навіщо?

Анатолій Петрович, є більш прогресивні підходи до циклу формування політики.

БУРМІЧ А.П. Та які прогресивні? Уже рік розриву – це прогресивно?

_____. Дуже коротко, пані голово. Дивіться, тоді це потрібно було робити не як стратегію, законом затверджувати, а, умовно кажучи, як основні засади антикорупційної політики. І тоді б НАЗК не мало б необхідності, умовно кажучи про цю стратегію, змінювати там її в такий

спосіб, а лише вносячи відповідні зміни, так само як в основні засади зовнішньої політики нашої держави.

Тобто тоді це просто неправильна назва, яка зроблена в законопроекті. Тоді зробіть основні засади антикорупційної політики і ніхто вас не буде бити термінами, і, будь ласка, звітуйте кожного року у Верховній Раді до червня місяця, як це прописано.

ГОЛОВУЮЧА. Там у нас до речі є поправка, як звітування у Верховній Раді зберігає.

Колеги, я буду дуже вдячна, якщо ми трохи знизимо градус дискусії.

Колеги, тоді пропозиція по 14 поправці яка – врахувати? Пропозиція робочої групи була відхилити. Я вас питаю тоді, пропозиція тоді врахувати. У поправці ще багато всього іншого, що відрізняється від...

Ні-ні, ця поправка не обмежується питанням циклу формування політики, там ще ця поправка виключає цілий пункт про внесення змін до антикорупційної стратегії.

Колеги, в мене наступна пропозиція. Давайте поправку 14 ми врахуємо частково в частині змін до 2 пункту статті 12, а решта питань щодо пункту 5 і 6 вони зачіпаються ще іншими поправками, давайте їх будемо обговорювати окремо в інших поправках.

Тоді по цій поправці пропозиція враховувати частково в частині запропонованих змін до пункту 2. Да, колеги?

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже колеги.

Наступна пропозиція 15-а. Це щодо зміни назви статті, є пропозиція відхилити 15 поправку. Буде хтось наполягати?

КАБАЧЕНКО В.В. Можна питання?

ГОЛОВУЮЧА. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. А 15 поправка, це яка 15-а, тому що... *(Шум у залі)*

У моїй 14-й поправці, вона була велика, там три пункти. Ми наразі проголосували за один.

ГОЛОВУЮЧА. Да, за другий.

КАБАЧЕНКО В.В. Так, а наступні?

ГОЛОВУЮЧА. Що наступні?

Наступні дивіться, пане Володимире, моя пропозиція перед голосуванням, в моїй пропозиції не було зауважень, була врахувати поправку в частині пункту 2, а все, що стосується 5, 6 пунктів, по цьому є ще далі поправки...

КАБАЧЕНКО В.В. Тобто ми повернемося до цього.

ГОЛОВУЮЧА. Ми окремо будемо обговорювати і, виходячи з того, яке там буде рішення, ми потім технічно переглянемо позицію по поправці.

КАБАЧЕНКО В.В. Я зрозумів.

ГОЛОВУЮЧА. Щоб просто ми не обговорювали зараз те, що будемо обговорювати далі.

Колеги, 15 поправка, пропозиція – відхилити. Да?

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже колеги.

16 поправка. Також була пропозиція відхилити.

Колеги, 16 поправка про засади антикорупційної політики визначаються і затверджуються Верховною Радою. Була пропозиція відхилити.

Скажу, чому. Тому що ми вже зайшли фактично в розгляд антикорупційної стратегії, ми маємо або сказати, що засади законом визначаються Верховною Радою. Крапка. І далі просто відмовитися від роботи з антикорупційної стратегії, яку нам запропонував Кабмін. Або ми приймаємо антикорупційну стратегію, а потім окремо працюємо над документами, які змінюють ієрархію документів політики над законопроектами. Розумієте? Не можна одночасно в Законі "Про запобігання корупції" написати, що засади визначаються законом, а стратегія визначається Кабміном, і при цьому затвердити стратегію рішенням Верховної Ради. Це два взаємовиключні шляхи: ми або зараз працюємо над стратегією, або ми відмовляємося над нею працювати, кажемо, що хочемо, щоб були засади. Все, крапка. Розумієте?

Колеги, у нас, до речі, два тижні були робочі групи, у всіх була можливість взяти участь. Чесно кажучи, мені здається, що не прийти туди і перенести все обговорення сюди, це також трохи неповага до часу колег, правда.

Так, вся стратегія пропрацьована. У зв'язку з цим пропозиція 16 поправку відхилити. Да, колеги? Пропозиція – відхилити.

Хто – за? Проти?

Володимире, колеги, будь ласка, давайте все-таки дотримуватися процедури.

Ще раз, хто – за? Колеги, хто – за? Проти? Утримався?

Один Володимир утримався. В сукупності 10. Прекрасно. Рухаємося далі, колеги.

17 поправка. Також була пропозиція відхилити. Колеги, 17 поправка. Була пропозиція відхилити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

18 поправка. Була пропозиція врахувати частково спільно із 19-ю, перепрошую, поправою. А саме в частині необхідності проведення парламентських слухань стосовно виконання антикорупційної стратегії

щороку не пізніше 1 червня. От в такій редакції пропозиція врахувати частково і 18-у, і 19 поправки.

Пропоную тоді... Прошу? До 1 червня. До 1 березня – це, чесно кажучи, малореалістично. Колеги, така редакція, 18-у і 19-у врахувати частково. Давайте одним голосуванням.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

19 поправка. Щойно обговорили.

20 поправка. Пропозиція – відхилити. Вже ми обговорювали питання недоцільності переходу на засади антикорупційної політики, коли ми розробляємо стратегію. Тоді, колеги, 20 поправку пропозиція відхилити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

21 поправка. Пропозиція була робочої групи відхилити. Але, оскільки ми не погодилися на пропозицію НАЗК щодо циклу формування політики, Іване Євгеновичу, мені здається, що тоді цю поправку ми враховуємо. В наступному за роком виключається. Вона тоді буде врахована у зв'язку з врахуванням поправки пана Володимира Кабаченка.

Колеги, тоді 21-а врахована редакційно.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

22 поправка. Пропозиція відхилити, бо тут знову ж таки інша система документів політики. 22-у пропозиція відхилити.

КАБАЧЕНКО В.В. Суть поправки. Пропонується додати положення, що Антикорупційна стратегія затверджується Кабміном після схвалення її профільним комітетом, нашим комітетом. Також у разі зміни антикорупційної стратегії потрібно схвалення профільного комітету Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧА. І що?

КАБАЧЕНКО В.В. Я зараз просто хочу спитати.

Коли НАЗК ініціюватиме зміну в антикорупційні програми, чи буде долучатися наш комітет, тому що НАЗК – це наш предмет відання?

ГОЛОВУЮЧА. То ми і на стадії програми не долучаємося, бо це урядовий документ. Те, що зараз запропоновано НАЗК, державна програма – це урядовий документ, він розробляється урядом. Стратегія – це закон, він приймається Верховною Радою і розробляється на базі нашого комітету.

КАБАЧЕНКО В.В. Тобто ми виключаємо ситуацію, коли зміни в антикорупційну стратегію, не програму, будуть внесені без участі нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Це наш предмет відання.

КАБАЧЕНКО В.В. Це наш предмет відання, добре.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, як і, в принципі, будь-який інший закон.

Гаразд. Колеги, тоді 22 поправку пропозиція відхилити, да?

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

23 поправка. Була пропозиція врахувати 23 поправку. Це щодо строків затвердження антикорупційної програми.

23-ю врахувати, колеги.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

24 поправка. Була пропозиція відхилити, бо це знову ж таки про іншу систему документів політики.

24-у пропозиція відхилити.

Хто – за?

КАБАЧЕНКО В.В. 24 правка трішки про інше.

В 24 правці пропонується, тут не йдеться про антикорупційну стратегію, тут ідеться про антикорупційну програму. І цією правкою пропонується, що ...

ГОЛОВУЮЧА. Да, але вони щорічні, щорічні антикорупційні програми.

КАБАЧЕНКО В.В. Вони самі по собі є щорічні?

ГОЛОВУЮЧА. Ні, станом на зараз у нас закладена наступна логіка в проекті, запропонованому НАЗК. Програма затверджується на такий саме строк, як і стратегія.

КАБАЧЕНКО В.В. Так, абсолютно правильно. А тут цією правкою воно пропонує зовсім інше.

ГОЛОВУЮЧА. Воно пропонується щорічно. Колеги, рік – це дуже маленький строк планування.

КАБАЧЕНКО В.В. Я не погоджуюсь.

Ще раз, ми повертаємося з вами до концепту, коли виконавці звітують про хід виконання антикорупційної програми двічі на рік. Двічі. Тобто прозвітувавши перший-другий раз, ми можемо пропустити, що будуть якісь зміни. І тому було б доцільно, щоб прозвітувавши два рази і заслухавши НАЗК один раз – 1 червня, ми передивилися б цю антикорупційну програму... Да, і крапка – ми б передивилися антикорупційну програму.

ГОЛОВУЮЧА. Кабмін, по-перше, передивляється.

Пане Володимире, давайте просто от реалістично уявимо собі процес підготовки такого документу, як проект Постанови Кабінету Міністрів про державну антикорупційну програму, пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, цей документ, він буде підготовлений НАЗК до 1 червня, тому що НАЗК звітує за всіх. Тобто цей документ, він вже є.

ГОЛОВУЮЧА. Антикорупційна програма на наступний період. Скільки часу потрібно для того, щоб підготувати проект програми? Пане Володимире, в середньому...

КАБАЧЕНКО В.В. Ну, місяці два, я думаю.

ГОЛОВУЮЧА. ...за погодженнями з усіма органами, плюс повторне погодження, плюс урядовий комітет, плюс затвердження на Кабміні – це може бути до шести місяців.

КАБАЧЕНКО В.В. Я перепрошую, а коли вони будуть вносити зміни у програму? А вони будуть вносити зміни у програму. То чому ми тут не задаємо питання, а коли вони можуть її погодити?

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, дозволисте, я закінчу свою логіку?

Проблема для мене в щорічних програмах полягає в наступному. Якщо ви кажете, що програма має бути щорічна, то фактично ви маєте почати готувати наступну щорічну програму через 5-6 місяців виконання цієї.

КАБАЧЕНКО В.В. Абсолютно правильно. Після першого звіту.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, у вас нема часу на виконання, власне.

КАБАЧЕНКО В.В. Є. Тому що ми звітуємо два рази на рік. Ми прозвітували за перші...

ГОЛОВУЮЧА. Ви ще нічого не зробили, а маєте вже планувати собі заходи на наступний період.

КАБАЧЕНКО В.В. Ми прозвітували за перші шість місяців, у нас відбулися зміни, да?

ГОЛОВУЮЧА. Так ці зміни вам ніхто не заважає вносити змінами до п'ятирічної програми. Якщо ви затверджуєте програму на 5 років, вас ніхто не обмежує у внесенні змін, якщо в цьому є проблема.

КАБАЧЕНКО В.В. Анастасія Олегівна, я це розумію.

Підхід в існуючому законопроекті, що програма змінювалася так само, як і стратегія, тобто не змінювалася взагалі, є стратегія на п'ять років, є програма. У нас підхід трішки інший – щоб програма адаптувалася сама під себе, щоб вона змінювалася...

ГОЛОВУЮЧА. Так вона може адаптуватися. Пане Володимире, внесення змін і обов'язок органу щороку, незалежно від того, чи вони вважають, що потрібні зміни чи ні, перезатверджувати документ, це ж різні речі. Ніхто не забирає право робити зміни.

КАБАЧЕНКО В.В. В мене більше аргументів немає. Просто хотів би попросити поставити на голосування цю правку.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, робоча група це обговорювала. Була пропозиція відхилити.

По 24 поправці, колеги, є пропозиція відхилити. Колеги, є пропозиція відхилити, прошу визначатися.

Хто за те, щоб відхилити? Колеги, тримайте, будь ласка, руки трохи довше. Дякую дуже.

Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

25 поправка. Є пропозиція врахувати частково в частині додавання словосполучення "з виконання антикорупційної стратегії". Прошу в такій редакції підтримати.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

26 поправка. Була пропозиція врахувати. Аналогічно 27-а, 28-а, 29-а і 30-а. З 26-ї по 30-у, це однакові поправки. Їх пропозиція відхилити.

А, 29-а – відхилити.

Ще раз, колеги, з 26-ї по 27-у відхилити.

(Загальна дискусія)

Колеги, давайте по одній, щоб ми не заплуталися.

26-а. Є пропозиція врахувати.

Хто – за? Проти? Утримався?

27-а. Пропозиція – також врахувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

28-а. Пропозиція – врахувати.

Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

29-а. Пропозиція – відхилити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже.

30-а. Є пропозиція врахувати аналогічна.

Хто – за? Проти? Утримався. Дякую дуже, колеги.

31 поправка. Є пропозиція врахувати частково.

Пане Володимире, це частина, яка і вашої поправки стосується. Є пропозиція врахувати частково, і редакція в нас буде зводитися до наступного, що НАЗК має право ініціювати внесення змін до стратегії. Внесення змін до стратегії відбувається із залученням Національного

агентства з питань запобігання корупції. Це означає, що ми як профільний комітет зобов'язані НАЗК спитати їх думку щодо запропонованих змін, але маємо право ухвалювати своє рішення стосовно позиції НАЗК.

Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Це не зовсім правильно. І та сама моя поправка 34 цього стосується. Ви знаєте, що ми – законодавчий орган, це є закон, і виходить, що законодавець не може змінювати і вносити пропозиції без погодження з НАЗК.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ще раз. Ми не погоджуємо з НАЗК, ми зобов'язані НАЗК залучити. Анатолій Петрович, тому що ми фіксуємо...

БУРМІЧ А.П. Чому ми в закон це вносимо? Ми і так будемо їх залучати...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович...

БУРМІЧ А.П. Вибачте. Якщо ми вносимо це в закон, тоді виходить, що я не хочу, от я не хочу з ним погоджувати, тому що я, скажімо, не згоден...

ГОЛОВУЮЧА. Ви не погоджуєте, у вас обов'язок спитати їх думку.

БУРМІЧ А.П. У мене немає такого обов'язку. Як у народного депутата немає такого обов'язку, ви розумієте?

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, дивіться, зміни до бюджету рішенням Верховної Ради вносяться з погодженням з Мінфіном. Зміни до Податкового кодексу вносяться з консультаціями з Мінфіном. Логічно?

Анатолій Петрович, логічно, коли ми визначили, що НАЗК – це орган, який відповідає за формування і реалізацію політики, то логічно, коли ми ухвалюємо рішення щодо цієї політики, спитати думку НАЗК. Ми зобов'язані їх спитати.

І в нас є три варіанти. Якщо вони нам не відповіли нічого, ми можемо далі рухатися як вважаємо за потрібне. Якщо вони там щось відповіли, то ми можемо: а) врахувати їх позицію, б) не врахувати їх позицію. Але не спитати орган, який формує і реалізує політику взагалі, це неправильно.

БУРМІЧ А.П. Навіщо вносити в закон? Толкування закону говорить, що якщо ми не питаємо, то ми не можемо вносити поправки. Це неправильно.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, бо ми, от зараз цей склад комітету, я як голова комітету, завжди запитуємо позицію НАЗК. Якийсь інший склад комітету може цього не робити. Наша мета з цією поправкою і те, що нас просить зробити НАЗК, зафіксувати, що ми маємо їх спитати. Все.

БУРМІЧ А.П. Та ми можемо спитати кого завгодно...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ще раз, тому що...

БУРМІЧ А.П. Ви ущемляєте права депутатів.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, яке... *(Шум у залі)* Колеги!

(Загальна дискусія)

Внесення змін до антикорупційної стратегії відбувається із залученням НАЗК.

(Загальна дискусія)

Колеги, НАЗК може ініціювати підняти це питання на Кабміні – це одна історія, розгляд законопроекту про внесення змін до антикорупційної стратегії відбувається із залученням НАЗК – це інша історія. Може, просто редакція некоректно виписана.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Якщо дозволите, йдеться про дві ситуації. Коли НАЗК ініціює перед Кабміном законопроект про внесення змін, але є так само і депутатські ініціативи, і комітет може самостійно ініціювати питання про внесення змін до цього закону, і тоді...

ФРІЗ І.В. Ні, це неправильно, тому що ви звужуєте в такий спосіб права суб'єкта законодавчої ініціативи. Народний депутат не зобов'язаний погоджувати з вами своє бажання вносити зміни в чинне законодавство.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат, пані Ірино, не зобов'язаний. Ми як комітет у процедурі розгляду законопроекту маємо спитати НАЗК – от про що йдеться. Народний депутат може подавати без залучення НАЗК – це самоочевидно. Але при опрацюванні головним комітетом так само, як і Комітет з євроінтеграції... *(Шум у залі)* Може це просто трохи невдала, напевно, редакція.

Колеги, ще раз: "За результатами моніторингу та оцінки реалізації антикорупційної стратегії Національне агентство має право ініціювати питання щодо внесення змін до антикорупційної стратегії. Законопроекти щодо внесення змін до антикорупційної стратегії розглядаються із залученням НАЗК". Опрацьовуються із залученням НАЗК.

КАБАЧЕНКО В.В. Можна питання?

ГОЛОВУЮЧА. Да, пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. До голови комітету і до представника НАЗК. А що буде в ситуації, якщо ми ініціювали зміни в антикорупційну стратегію, вносимо ці зміни, залучаємо НАЗК, а НАЗК не надає жодної відповіді?

ГОЛОВУЮЧА. Нічого, ми рухаємося далі. Наш обов'язок – спитати НАЗК. В нас нема обов'язку шукати...

КАБАЧЕНКО В.В. Тобто залучення – це просто спитати, проінформувати про наші зміни...

ГОЛОВУЮЧА. Спитати їх позицію.

КАБАЧЕНКО В.В. І не отримувати оцінювання щодо наших змін.

ГОЛОВУЮЧА. Ми не контролюємо НАЗК в частині надсилання ними позиції. Ми спитали – не отримали відповіді, маємо право рухатися далі.

КАБАЧЕНКО В.В. Тобто ми спитали, ми бажаємо внести це, а НАЗК сказало, що ми так не бачимо, ми цього не хочемо...

ГОЛОВУЮЧА. Ми це проговорили на...

КАБАЧЕНКО В.В. Проговорили і поїхали далі.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, колеги, це як і з висновками ГНЕУ, ми їх проговорюємо, але вони нас не зобов'язують.

КАБАЧЕНКО В.В. Справедливо тоді залучити НАЗК.

ФРІЗ І.В. Можна ще одне уточнення. Тобто ми цією правкою насправді НАЗК робимо суб'єктом законодавчої ініціативи, правильно?

ГОЛОВУЮЧА. НАЗК і так буде суб'єктом законодавчої ініціативи в частини ініціювання цього питання для законодавчої ініціативи Кабінету Міністрів. Отак це працює.

ФРІЗ І.В. Так ви пишете: "Має право ініціювати питання щодо внесення змін".

ГОЛОВУЮЧА. Да.

ФРІЗ І.В. Він має право ініціювати внесення змін від себе?

ГОЛОВУЮЧА. Ні, звичайно. В загальному порядку через Кабмін.

ФРІЗ І.В. Через Кабмін?

ГОЛОВУЮЧА. Звичайно. Тільки так. Ми ж в права НАЗК не вносимо зміни у встановленому законом порядку.

БУРМІЧ А.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ми ж це з вами обговорювати на робочій групі, і ви погодилися з такою редакцією. Я не зовсім розумію... Ви погодилися, погодилися.

Колеги, пропозиція 31 поправку врахувати частково в тій редакції, яку щойно обговорили. І прошу по цьому визначатися, колеги, і прошу підтримати.

Хто – за?

_____ . 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

(Загальна дискусія)

Там ця поправка, мені здається, запропонована чи то на розгляд комітету, чи на відхилення.

Колеги, я перепрошую, давайте якось структуруємо нашу розмову. Я правильно розумію, що час, запланований для засідання комітету, вичерпаний? Ми можемо заслухати питання "Різного", пані Олексій чекає?

Будь ласка, пане Олексію.

КРАСОВ О.І. Тут немає нашого колеги Олексія Жмеренецького, він є автором законопроекту щодо віртуальних активів. І в мене виникло питання, і я пропоную зробити робочу групу стосовно розуміння НАЗК сьогодні декларування питання віртуальних активів, біткоїнів, інших активів, які можуть стати після набрання чинності цього закону. Як це буде працювати в НАЗК? Як НАЗК буде відслідковувати різницю оціночної вартості даних активів? Як ці активи мають виглядати в декларації? Які мають бути зміни в законодавстві щодо НАЗК, щоб закон, який сьогодні є у Олексія Жмеренецького і Міністерства цифрової трансформації...

Тому питання до НАЗК, запросити Олексія Жмеренецького, Міністерства цифрової трансформації представників, автора законопроекту, представників НАЗК, можливо, представників правоохоронних органів. Тому що віртуальні активи можуть стати прикладом різних корупційних правопорушень. Тому правоохоронні органи мають теж розуміти, яким чином вони будуть відслідковувати зміни у майновому стані чиновників і як це буде працювати.

Тому є пропозиція зробити таку робочу зустріч. Якщо цього буде недостатньо, то, можливо, обговорення з залученням різних спеціалістів,

експертів по цьому питанню. Щоб зробити громадське обговорення на тему: віртуальні активи в умовах корупційних ризиків, які можуть бути.

Дякую.

СЮМАР В.П. Можна, я додам трошки?

Справді дякую Олексію за те, що підняв досить актуальну тему. Бо я подивилась, що... ми впровадили цю вимогу криптовалюти...

ГОЛОВУЮЧА. Декларувати, так.

СЮМАР В.П. ...декларувати. І за минулий рік колеги подекларували там на такі суми, так. І така класна тема, я вам хочу сказати, тому що в принципі це стало такою своєрідною такою можливістю легалізувати статки, набуті... ну, можливо, ті статки, за які не сплачено податки, я би так сказала. Ну, тобто проста історія цілком.

Я хочу... Ви маєте можливість перевірити наявність цієї кількості біткоїнів і час їх набуття, і вартість на той момент? Просто так чи ні, маєте таку можливість?

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Ви мене вибачте, але це...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, будь ласка, давайте все-таки проявимо повагу до НАЗК. Дякую дуже.

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Ви питаєте мене, чи...

СЮМАР В.П. Чи маєте можливість? Просто скажіть, так чи ні?

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Чекайте, з визначення біткоїну випливає, що це актив, яким можна володіти анонімно.

СЮМАР В.П. Тобто ви не маєте можливості перевірити наявність?

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Я не думаю, ні, чекайте. Тут питання не про нас, а про загалом можливість.

СЮМАР В.П. Я до вас не з претензією, я просто кажу, що ми як комітет маємо розуміти, ми створили схему...

ПРЕСНЯКОВ І.Є. Мені здається, це питання вартує...

ГОЛОВУЮЧА. Ми створили не схему, ми зробили крок у бік прозорості. Пане Іване, я перепрошую, у мене просто, я бачу, що швидкої відповіді немає, в мене пропозиція наступна. На базі комітету провести робочу зустріч із залученням НАЗК, Мінцифри, профільного комітету цифрової трансформації для того, щоб... *(Шум у залі)* Прошу? Правоохоронних органів, гаразд, щоб обговорити питання належного правового регулювання контролю за цифровими активами в контексті потреб декларування. От так. Колеги, в робочому режимі погодимо, коли має бути дата. Колеги, ми можемо це не голосувати, ми робочу зустріч проводимо. Для цього, на щастя, ще рішення комітету не потрібне.

Колеги, щоб потім не перепитували, наступне засідання комітету в наступну середу, колеги, це 10 число о 12 годині, в Zoom ми домовлялися.

_____. Можемо узгодити час заходу по віртуальним активах?

ГОЛОВУЮЧА. Давайте в робочому режимі узгодимо. Треба ще органи спитати.

_____ . Рішенням, ми це з вами уже проговорили в чаті, рішенням нашого комітету звернутися до Комітету з питань медицини і провести спільне засідання, запросивши міністра охорони здоров'я, запросивши голову ДП "Медичні закупівлі України", щоб ми з вами розібралися по стану закупівлі вакцин, про можливу корупцію втручання Міністерства охорони здоров'я в незалежну діяльність ДП "Медичні закупівлі України", і щоб у нас принаймні з цього питання не було якихось інших питань. Звернутися нашим комітетом на комітет медицини.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олексію, будь ласка.

КРАСОВ О.І. У мене є пропозиція. Якщо ми звертаємося до когось з потенційною корупцією, чи немає таких питань, може нам спочатку звернення треба зробити, отримати відповідь, а потім на основі цієї відповіді...

ГОЛОВУЮЧА. Тут більше питання заслухати, пане Олексію, я так розумію, тут більше питання заслухати. Ми конкретно сформулювати...

Дивіться, колеги, що ми можемо зробити. Рішення комітету може бути: звернутися до Комітету з питань здоров'я нації з тим, щоб провести спільне засідання цього комітету, заслухавши... Зачекайте, колеги. Заслухавши керівника... я насправді хочу міністра почути, я пропоную фіксувати, що міністра, а не третього клерка, міністра охорони здоров'я і керівника ДП "Медичні закупівлі". І я мала нагоду проект ініціативи проговорити з паном Радуцьким, головою медичного комітету. Він запропонував також запросити представників Європейської комісії як таких, що мають стосунок до питання закупівель через міжнародні організації. Тоді в такому формулюванні, колеги.

За? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, ще раз, наступне засідання в середу.

